

OP POHJOISMAAT TAKUUKORKO 16/2016 LAINAKOHTAISET EHDOT

Nämä Lainakohtaiset ehdot muodostavat yhdessä OP Yrityspankki Oyj:n 27.5.2016 päivätyn ja julkaistun sekä 13.6.2016 ja 3.8.2016 täydennetyn joukkovelkakirjaohjelman ohjelmaesitteen ("Ohjelmaesite") ja siinä olevien Yleisten lainaehdojen kanssa tämän Lainan ehdot. Ohjelman Yleisiä lainaehdoja sovelletaan, mikäli Lainakohtaisissa ehdoissa ei ole toisin määrätty. Lainakohtaiset ehdot on laadittu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti ja niitä tulee lukea yhdessä Ohjelmaesitteen ja sen mahdollisten täydennysten kanssa.

Ohjelmaesite ja sen täydennykset julkaistaan OP Ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat. Ohjelmaesite sekä Ohjelman alla liikkeeseen laskettavien yksittäisten Lainojen Lainakohtaiset ehdot ja niihin liittyvät muut asiakirjat ovat maksutta saatavissa merkintäpaikoissa kunkin konttorin aukioloaikana sekä OP Ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat kaksi (2) Pankkipäivää ennen Lainan merkintäajan alkamista.

Saadakseen täydelliset tiedot Liikkeeseenlaskijasta ja tarjouksesta sijoittajan on tutustuttava sekä Ohjelmaesitteeseen ja sen mahdollisiin täydennyksiin että näihin Lainakohtaisiin ehtoihin. Tätä Lainaa koskeva tiivistelmä on liitetty näihin Lainakohtaisiin ehtoihin.

Lainakohtaisissa ehdoissa on merkitty termillä "alustava" ne kohdat, jotka vahvistetaan viimeistään liikkeeseenlaskupäivänä.

OP Yrityspankki Oyj laskee liikkeeseen rajatulle joukolle sijoittajia merkittäväksi tarkoitetun private placement -tyyppisen joukkovelkakirjalainan.

SIJOITTAJA VOI MENETTÄÄ SIJOITTAMANSA PÄÄOMAN OSITTAIN TAI KOKONAAN.

OSA I – YLEISET EHDOT

1. Lainan nimi:	OP Pohjoismaat Takuukorko 16/2016
2. Liikkeeseenlaskija:	OP Yrityspankki Oyj
3. Lainan pääjärjestäjä:	OP Yrityspankki Oyj
4. Maksuasiamies:	OP Yrityspankki Oyj
5. Laskenta-asiamies:	OP Yrityspankki Oyj
6. Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Osakekori

i	Osake	ISIN	Paino
1	Telefonaktiebolaget LM Ericsson	SE0000108656	1/3
2	A.P. Moeller-Maersk A/S	DK0010244508	1/3
3	Yara International ASA	NO0010208051	1/3

7. Valuutta:	Euro
8. Lainan nimellisarvo:	4.718.000 euroa
9. Velkakirjojen muoto:	Arvo-osuusmuotoinen
10. Velkakirjojen määrä:	4 718
11. Velkakirjojen nimellisarvo ja minimimerkintä:	Nimellisarvo 1.000 euroa ja minimimerkintä 5.000 euroa
12. Merkintäaika:	29.8.2016 – 23.9.2016
13. Liikkeeseenlaskupäivä:	28.9.2016
14. Laina-aika:	28.9.2016 – 16.10.2017
15. Takaisinmaksupäivä:	16.10.2017
	Mikäli Takaisinmaksupäivä ei ole Pankkipäivä, siirtyy Takaisinmaksupäivä seuraavaan Pankkipäivään. Maksuajankohdan siirtyminen ei vaikuta maksettavaan määrään.
16. Takaisinmaksettava määrä:	Nimellisarvo x Palautuskerroin
Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Kohdassa 6. ilmoitettu Osakekori
Nimellisarvo:	4.718.000 euroa
Palautuskerroin:	<u>Ohjelman yleisten lainaehdojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Sääntö4:</u> Jos Tuotto on pienempi [tai yhtä suuri] kuin Barrier: $1 + (\text{Tuotto} - \text{Tuottoraja}) \times \text{Kerroin}$, kuitenkin vähintään Vähimmäispalautuskertoimen suuruinen. Vähimmäispalautuskerroin on Liikkeeseenlaskijan ilmoittama kiinteä arvo. Jos Tuotto on suurempi [tai yhtä suuri] kuin Barrier, Palautuskerroin on 1 <u>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Sääntö4:</u> Jos Tuotto on pienempi kuin -15%: $1 + (\text{Tuotto} - \text{Tuottoraja}) \times 1$, kuitenkin vähintään Vähimmäispalautuskertoimen suuruinen. Vähimmäispalautuskerroin on Liikkeeseenlaskijan ilmoittama kiinteä arvo.

Jos Tuotto on suurempi tai yhtä suuri kuin -15%, Palautuskerroin on 1

Paino Sääntö 2:n laskentaa varten: Ei sovelleta

Irtautumispiste: Ei sovelleta

Kiinnityspiste: Ei sovelleta

Palautusosuus: Ei sovelleta

Valuuttakurssikerroin: Ei sovelleta

FX Loppuarvo: Ei sovelleta

FX Loppuarvon määräytymispäivä(t) FX Loppuarvon laskentaa varten: Ei sovelleta

FX Alkuarvo: Ei sovelleta

FX Alkuarvon määräytymispäivä(t) FX Alkuarvon laskentaa varten: Ei sovelleta

Tuotto: Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Laskentakaava2:

$$\sum_{i=1}^N \text{Paino}_i \times \left(\frac{\text{Loppuarvo}_i}{\text{Alkuarvo}_i} - 1 \right)$$

Selitys: Tuotto määräytyy korikomponenttikohtaisten suhteellisten arvonmuutosten painotettuna summana

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Laskentakaava2:

$$\sum_{i=1}^3 \text{Paino}_i \times \left(\frac{\text{Loppuarvo}_i}{\text{Alkuarvo}_i} - 1 \right)$$

Selitys: Tuotto määräytyy korikomponenttikohtaisten suhteellisten arvonmuutosten painotettuna summana

Paino Sääntö 4:n laskentaa varten:

i	Osake	Paino
1	Telefonaktiebolaget LM Ericsson	1/3
2	A.P. Moeller-Maersk A/S	1/3
3	Yara International ASA	1/3

Loppuarvo: Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Loppuarvo2:

Loppuarvo2: Loppuarvon [määräytymispäivän/määräytymispäivien] virallinen päätösarvo

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvo2:

Loppuarvo2: Loppuarvon määräytymispäivän virallinen päätösarvo

Loppuarvon määräytymispäivä(t):

Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan "Määritelmät" mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvon Määräytymispäivä:

Arvostuspäivä

Arvostuspäivä(t):

28.9.2017

Havaintopäivä(t):

Ei sovelleta

Päättymispäivä:

Ei sovelleta

Tarkastelupäivä(t):

Ei sovelleta

Keskiarvostuspäivä(t):

Ei sovelleta

Alkuarvo:

Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Alkuarvo1:

Alkuarvo1: Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Alkuarvo1:

Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo, joka perustuu Kohde-etuuden arvoon Liikkeeseenlaskijan valitsemana päivänä välillä merkintäajan ensimmäinen päivä ja Liikkeeseenlaskupäivä (molemmat päivät mukaan lukien).

Alkuarvon määräytymispäivä(t):

Ei sovelleta

Arvostuspäivä(t):

Ei sovelleta

Havaintopäivä(t):

Ei sovelleta

Lähtöpäivä:

Ei sovelleta

Tarkastelupäivä(t):

Ei sovelleta

Keskiarvostuspäivä(t):

Ei sovelleta

Barrier:

-15 %

Tuottoraja:

0 %

Kerroin:	1
Vähimmäispalautuskerroin:	0
Viitekorko:	Ei sovelleta
Viitekoron määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Toteutuskorko:	Ei sovelleta
Enimmäispalautuskerroin:	Ei sovelleta
17. Takaisinmaksutapa:	Yhdessä erässä Takaisinmaksupäivänä
18. Lainaan soveltuvat Tuottokomponentit:	Hyvitys
Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Kohdassa 6. ilmoitettu Osakekori
19. Koron määräytymisperuste:	Ei sovelleta
Korkosidonnainen Laina:	Ei sovelleta
20. Hyvityksen määräytymisperuste:	
Osakesidonnainen Laina:	
Hyvitys:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Hyvitys1:</u> Hyvitys1: $\text{Laskennallinen Pääoma} \times \text{Tuottokerroin} \times \text{Sovellettu Tuotto}$
Laskennallinen Pääoma:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Laskennallinen Pääoma1:</u> Laskennallinen Pääoma1: Nimellisarvo
Nimellisarvo:	4.718.000 euroa
Pääomakerroin:	Ei sovelleta
Tuottokerroin:	1
Vähimmäistuotto:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa muodossa valittu Vähimmäistuotto1:</u> Vähimmäistuotto1: Liikkeeseenlaskijan määrittämä kiinteä arvo

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Vähimmäistuotto1:

6,0 %

Vähimmäistuoton Määräytymispäivä(t):

Ei sovelleta

Lukituskerroin:

Ei sovelleta

Lukitustaso_(j):

Ei sovelleta

Kohde-etuuden Arvonmuutos:

Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa muodossa valittu Tuottokaava33:

X, jos $\sum_{i=1}^N \text{Paino}_i \times \text{Tuotto}_i$ suurempi [tai yhtäsuuri] kuin Barrier, $(\sum_{i=1}^N \text{Paino}_i \times \text{Tuotto}_i - \text{Tuottoraja})$ muutoin

Selitys: Mikäli Kohde-etuuskorin Korikomponenttien(i) Tuottojen painotettu summa on suurempi [tai yhtäsuuri] kuin ennalta määrätty taso (Barrier), Kohde-etuuskorin Arvonmuutos on X, muutoin Korikomponenttien(i) Tuottojen painotettu summa vähennettynä Tuottorajalla.

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Tuottokaava33:

X, jos $\sum_{i=1}^3 \frac{1}{3} \times \text{Tuotto}_i$ suurempi tai yhtä suuri kuin – 100%, $(\sum_{i=1}^3 \frac{1}{3} \times \text{Tuotto}_i - 0)$ muutoin

Selitys: Mikäli Kohde-etuuskorin Korikomponenttien(i) Tuottojen painotettu summa on suurempi tai yhtäsuuri kuin ennalta määrätty taso -100%. Kohde-etuuskorin Arvonmuutos on 0 %, muutoin Korikomponenttien(i) Tuottojen painotettu summa vähennettynä Tuottorajalla.

Barrier= -100%

X= 0 %

Paino:

i	Osake	Paino
1	Telefonaktiebolaget LM Ericsson	1/3
2	A.P. Moeller-Maersk A/S	1/3
3	Yara International ASA	1/3

Enimmäistuotto:

Ei sovelleta

Kerroin Enimmäistuoton laskentaa varten:

Ei sovelleta

Tuotto:

Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän

Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Tuotto4:

$$\text{Tuotto4: } \left(\frac{\text{Loppuarvo}_i}{\text{Alkuarvo}_i} - 1 \right)$$

Loppuarvo:

Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa muodossa valittu Loppuarvo2:

Loppuarvon [määräytymispäivän/määräytymispäivien] virallinen päätösarvo

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvo2:

Loppuarvon määräytymispäivän virallinen päätösarvo

Loppuarvon määräytymispäivä(t):

Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan "Määritelmät" mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvon Määräytymispäivä:

Arvostuspäivä

Arvostuspäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:

28.9.2017

Havaintopäivät(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:

Ei sovelleta

Päätymispäivä Loppuarvon määräytymispäivää varten:

Ei sovelleta

Tarkastelupäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:

Ei sovelleta

Keskiarvostuspäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:

Ei sovelleta

Alkuarvo:

Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa muodossa valittu Alkuarvo1:

Alkuarvo1: Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Alkuarvo1:

Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo, joka perustuu Kohde-etuuden arvoon Liikkeeseenlaskijan valitsemana päivänä välillä merkintäajan ensimmäinen päivä ja Liikkeeseenlaskupäivä (molemmat päivät mukaan lukien).

Alkuarvon määräytymispäivä(t):

Ei sovelleta

Arvostuspäivä(t) Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Havaintopäivät(t) Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Lähtöpäivä Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Tarkastelupäivä(t) Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t) Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Tuottoraja:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa muodossa valittu Tuottoraja1:</u> Tuottoraja1: Liikkeeseenlaskijan määrittämä kiinteä arvo <u>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Tuottoraja1:</u> 0 %
Kerroin Tuottorajan laskentaa varten:	Ei sovelleta
Valuuttakurssikerroin:	Ei sovelleta
FX Loppuarvo:	Ei sovelleta
FX Loppuarvon määräytymispäivä(t) FX Loppuarvon laskentaa varten:	Ei sovelleta
FX Alkuarvo:	Ei sovelleta
FX Alkuarvon määräytymispäivä(t) FX Alkuarvon laskentaa varten:	Ei sovelleta
21. Hyvityksen maksupäivä:	16.10.2017 Mikäli Hyvityksen maksupäivä ei ole Pankkipäivä, siirtyy kyseinen Hyvityksen maksupäivä seuraavaan Pankkipäivään. Hyvityksen maksupäivän siirtyminen ei vaikuta maksettavaan määrään.
22. Pankkipäivä:	Helsinki TARGET
23. Pankkipäiväoletta:	Seuraava

24. Lainan etuoikeusasema: Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan 4.5 mukainen Joukkovelkakirjalaina
25. Liikkeeseenlaskijan oikeus ennenaikaiseen takaisinmaksuun: Kyllä, sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.11
26. Arvo-osuuden omistajan oikeus vaatia ennen aikaista takaisinmaksua: Ei
27. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennen aikaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumenttiin kohdistuneen Lainmuutoksen perusteella ("Suojausinstrumenttiin kohdistunut lainmuutos") Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.12 soveltuu
28. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennen aikaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvien kulujen kasvun perusteella ("Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuva kulujen kasvu") Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.13 soveltuu
29. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennen aikaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön perusteella ("Suojausinstrumentissa tapahtunut häiriö"): Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.14 soveltuu
30. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan takaisinostoon: Kyllä, sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.18
31. Ehto Lainan liikkeeseenlaskun toteuttamiselle: OP Yrityspankilla on oikeus peruuttaa Lainan liikkeeseenlasku, mikäli merkintöjen määrä jää alle 3.000.000 euron.
- OP Yrityspankki pidättää itselleen oikeuden peruuttaa Lainan liikkeeseenlasku kokonaan tai osittain viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä, mikäli OP Yrityspankin mielestä kansallisissa tai kansainvälisissä taloudellisissa tai poliittisissa olosuhteissa taikka muissa Lainan liikkeeseenlaskuun oleellisesti vaikuttavissa olosuhteissa on tapahtunut sellainen muutos, joka voisi haitata tai vaikeuttaa Lainan liikkeeseenlaskun toteuttamista.
32. Lainehtojen lopullinen vahvistaminen: Sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.20
33. Tiedot Kohde-etuuden arvonkehityksestä ja volatiliteetista: Tiedot Kohde-etuuden arvonkehityksestä ja volatiliteetista saa pyydettäessä merkintäpaikoista.

OSA II – ERITYISET EHDOT

Osakesidonnaiset Lainat

1. Markkinahäiriö:	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (<i>Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat</i>) kohta 2 soveltuu
2. Lähtö-/Arvostus-/Päättymis-/Tarkastelu-/Havainto-/Keskiarvostuspäivän siirtyminen:	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (<i>Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat</i>) kohta 3 soveltuu
3. Korjaus Osakkeen arvoon:	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (<i>Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat</i>) kohta 4 soveltuu
4. Osakkeeseen tai sen liikkeeseenlaskeeseen yhtiöön kohdistuva mukauttamistoimenpide:	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (<i>Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat</i>) kohta 5 soveltuu
5. Erityinen ennaikainen takaisinmaksu:	
a) Kohde-etuuden korvaamisen tai laskennan korjauksen kohtuuttomuus	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (<i>Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat</i>) kohta 6 a) soveltuu
b) Lainan rakenteesta johtuva ennenaikainen takaisinmaksu	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (<i>Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat</i>) kohta 6 b) ei sovelleta.
6. Arvopaperipörssi:	Nasdaq OMX
7. Kohde-etuutta koskevien tietojen saatavuus ja erityisehdot:	www.ericsson.com
www.maersk.com
www.yara.com

OSA III – MUUT EHDOT

Tiedot liikkeeseenlaskusta

1. Päätökset ja valtuudet, joiden nojalla Laina lasketaan liikkeeseen:	OP Yrityspankin hallituksen 23.12.2015 antama valtuutus, jonka mukaisesti Lainan liikkeeseenlaskusta on tehty päätös 16.8.2016.
2. Liikkeeseenlaskuun osallistuvien intressit ja eturistiriidat:	Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho, on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, joka saattaa aiheuttaa eturistiriitatilanteen esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään.

Mahdollisissa eturistiriitatilanteissa OP Yrityspankki toimii hyvän tavan mukaisesti. |

3. Liikkeeseenlaskun luonne: Yksittäinen laina
4. Merkintäpaikat: OP Yrityspankki Oyj
5. Merkintäoikeudet: Ei sovellu
6. Merkintä-/säilytyspalkkio: Ei merkintäpalkkiota
- Arvo-osuuksien säilytyksestä veloitetaan kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukainen säilytyspalkkio. Säilytyspalkkion suuruus riippuu sijoittajan käyttämän Arvo-osuustiliä hallinnoivan tahon säilytyspalveluehdoista.
7. Arvo-osuuksien kirjaaminen: Arvo-osuudet kirjataan merkitsijän ilmoittamalle arvo-osuustilille viimeistään viidentenä (5.) Liikkeeseenlaskupäivän jälkeisenä Pankkipäivänä arvo-osuusjärjestelmästä ja –tileistä annettujen lakien ja Euroclear Finland Oy:n sääntöjen ja näiden sääntöjen perusteella tehtyjen päätösten mukaisesti.
8. Emissiokurssi: Vaihtuva, välillä 97,96 – 98,21.
9. Merkinnän maksu: Merkintä on maksettava kokonaisuudessaan viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä merkinnän yhteydessä ilmoitettavalla tavalla
10. Lainan efektiivinen tuotto ja duraatio: Lainalle laskettava lopullinen efektiivinen vuotuinen tuotto riippuu Kohde-etuuden arvonkehityksestä, joten sitä ei ole mahdollista laskea etukäteen.
- Jos Laina pidetään Takaisinmaksupäivään, on Lainan efektiivinen vuotuinen tuotto riippuvainen Lainan Takaisinmaksettavan määrän suuruudesta.
- Lainan kassavirtojen painotettu keskimääräinen takaisinmaksuaika eli Macaulayn duraatio on 1 vuosi 18 päivää
11. Merkintäsitoumukset: Ei
12. Kiintiöt tarjouksen toteuttamisessa kahden tai useamman valtion alueella: Ei sovellu
13. Arvio Liikkeeseenlaskijalle kertyvän pääoman määrästä: Liikkeeseenlaskijalle kertyy arviolta 100 % merkitystä nimellis-arvosta liikkeeseenlaskuun liittyvien palkkioiden ja kulujen jälkeen.
14. Strukturointikustannus ja pääoman suunniteltu käytötapa: Strukturointikustannus on noin 1,5 prosenttia, joka vastaa noin 1,44 prosentin vuotuisesta kustannusta, mikäli sijoitus pidetään eräpäivään asti, eikä Lainassa ole tapahtunut ennen aikaista takaisinmaksua. Strukturointikustannuksen suuruus perustuu lisäksi sille oletukselle, että Lainan emissiokurssi on 100,10. Kustannus sisältyy merkintähintaan, eli sitä ei vähennetä eräpäivänä maksettavasta tuotosta taikka eräpäivänä palautettavasta Takaisinmaksettavasta määrästä. Strukturointikustannus määritellään lainakohtaisesti ja se

perustuu Lainan sisältämien korko- ja johdannaissijoitusten arvoille arvostuspäivänä 12.8.2016. Strukturointikustannus sisältää kaikki liikkeeseenlaskijalle Lainasta aiheutuvat kulut, kuten liikkeeseenlasku-, lisenssi-, materiaali ja markkinointi-, selvitys- ja säilytyskustannukset. Liikkeeseenlaskija ei peri Lainasta erillistä merkintäpalkkiota.

Laina on osa Liikkeeseenlaskijan varainhankintaa.

15. Arvo-osuusjärjestelmä ja rekisterinpitäjä:	Euroclear Finland Oy:n OM-järjestelmä
16. Lainan ISIN-koodi:	FI4000219696
17. Pörssilistaus ja arvio sen alkamisesta:	Ei listata
18. Jälkimarkkinat:	OP Yrityspankissa otetaan vastaan Lainaa koskevia osto- ja myyntitarjouksia.
18. Suostumus arvopaperien edelleenmyyntiin ja lopulliseen sijoittamiseen:	Ei
19. Tarjousaika arvopaperien edelleenmyyntiin ja lopulliseen sijoittamiseen:	Ei sovelleta
20. Suostumukselle asetetut ehdot:	Ei sovelleta
21. Rahoituksenvälittäjä(t):	Ei sovelleta
22. Ilmoitukset:	Lainaa koskevat ilmoitukset ja kutsut laitetaan Arvo-osuuden omistajien tietoon internet-osoitteessa www.op.fi/joukkolainat

Helsingissä, 26. päivänä syyskuuta 2016

OP YRITYSPANKKI OYJ

LAINAKOHTAISTEN EHTOJEN LIITE – LIIKKEESEENLASKUN TIIVISTELMÄ

Jakso A – Johdanto ja varoitukset		
A.1.	Varoitus	<p>Tämä tiivistelmä on Ohjelmaesitteen johdanto.</p> <p>Sijoittajan tulee perustaa sijoituspäätöksensä Ohjelmaesitteeseen kokonaisuutena.</p> <p>Jos Ohjelmaesitteeseen sisältyviä tietoja koskeva kanne pannaan vireille Suomen ulkopuolella, kantaja voi Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansallisen lainsäädännön nojalla joutua ennen oikeudenkäynnin vireillepanoa vastaamaan Ohjelmaesitteen käännöskustannuksista.¹</p> <p>Ohjelmaesitteestä vastuulliset henkilöt voidaan asettaa siviilioikeudelliseen vastuuseen tiivistelmästä vain, jos tiivistelmä on harhaanjohtava, epätarkka tai epä johdonmukainen Ohjelmaesitteen muihin osiin nähden, tai jos siinä ei anneta yhdessä Ohjelmaesitteen muiden osien kanssa keskeisiä tietoja sijoittajien auttamiseksi, kun he harkitsevat sijoittamista tämän Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettaviin arvopapereihin.</p>
A.2.	Suostumus	Ei sovellu

Jakso B – Liikkeeseenlaskija		
B.1.	Toiminimi	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Pohjola Pankki Oyj:n uusi toiminimi otettiin käyttöön 4.4.2016 alkaen.</p> <p>Liikkeeseenlaskijan uusi toiminimi on OP Yrityspankki Oyj (jäljempänä "Pankki", "OP Yrityspankki", "Laskenta-asiamies" tai "Liikkeeseenlaskija")</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP-Pohjola-ryhmän uusi nimi OP Ryhmä otettiin käyttöön 1.1.2015 alkaen. Samassa yhteydessä Keskusyhteisö OP-Pohjola osk:n nimi muutettiin OP Osuuskunnaksi.</p>
B.2.	Kotipaikka ja muita tietoja	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj on julkinen osakeyhtiö ja finanssipalveluyritys, jonka kotipaikka on Helsinki ja johon sovelletaan Suomen lainsäädäntöä. Pankki merkittiin Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin 14.7.1903 ja sen yritys- ja yhteisötunnus on 0199920-7. OP Yrityspankki harjoittaa liikepankkina luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua liiketoimintaa ja tarjoaa myös sijoitus- ja säilytyspalvelua. Osoite on Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki,</p>

¹ Tiivistelmän käännösvastavuus koskee tilannetta, jossa Pankki tarjoaa Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettavia Lainoja jossakin muussa EU:n jäsenvaltiossa kuin Suomessa. Tällaisessa tilanteessa Pankilla ei ole velvollisuutta kääntää kuin tämä esitteen tiivistelmä kyseisen jäsenvaltion kielelle. Mahdollisissa oikeudenkäynneissä kyseisessä jäsenvaltiossa voi tuomioistuimien velvoittaa kantajan kääntämään Ohjelmaesitteen kokonaisuudessaan maan viralliselle kielelle. Käännösvastavuus ei koske Suomessa nostettavaa kannetta.

		<p>Suomi. Pankkiin sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmä muodostuu yhteenliittymästä ja muusta OP Ryhmästä. Yhteenliittymä on Yhteenliittymälaisissa säännelty kokonaisuus. OP Ryhmän keskusyhteisö OP Osuuskunta on merkitty kaupparekisteriin 23.5.1997. OP Osuuskunnan yritys- ja yhteisötunnus on 0242522-1. Yhtiön rekisteröity osoite on OP Osuuskunta, Teollisuuskatu 1, 00510 Helsinki ja puhelinnumero 010 252 010. OP Ryhmään sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.</p>
B.4.b	Tiedossa olevat suuntaukset	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Liikkeeseenlaskijaan ja sen toimialaan vaikuttavat keskeiset suuntaukset ovat eurooppalaisilla rahoitusmarkkinoilla vallitsevia yleisiä olosuhteita, kuten vallitseva matala korkotaso ja pankkisääntelyn kiristyminen.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmään ja sen toimialaan vaikuttavat keskeiset suuntaukset ovat eurooppalaisilla rahoitusmarkkinoilla vallitsevia yleisiä olosuhteita, kuten vallitseva matala korkotaso ja pankkisääntelyn kiristyminen.</p>
B.5.	Konserni	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj on OP Osuuskunnan tytäryhtiö ja kuuluu sekä toiminnallisesti että omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään. OP Ryhmä muodostuu noin 180 osuuspankista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. OP Ryhmän keskusrahallaitoksena toimiva OP Yrityspankki Oyj kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä Yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään, johon kuuluvat myös yhteenliittymän keskusyhteisö (OP Osuuskunta), OP-Palvelut Oy, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmä muodostuu noin 180 osuuspankista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. OP Ryhmän keskusrahallaitoksena toimiva OP Yrityspankki Oyj kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä Yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään, johon kuuluvat myös yhteenliittymän keskusyhteisö (OP Osuuskunta), OP-Palvelut Oy, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet.</p> <p>OP Ryhmän rakenne 4.4.2016:</p>

B.9.	Tulosennuste	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Vuoden 2016 näkymät: OP Yrityspankki -konsernin tuloksen ennen veroja odotetaan jäävän selvästi pienemmäksi kuin jatkuvien toimintojen tulos vuonna 2015.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>Vuoden 2016 näkymät: OP Ryhmän vuoden 2016 tuloksen ennen veroja arvioidaan muodostuvan suuruusluokaltaan samantasoiseksi kuin vuonna 2015.</p>
B.10.	Tilintarkastuskertomuksien huomautukset	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Ei sovellu. Tilintarkastuskertomuksissa ei ole esitetty huomautuksia.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>Ei sovellu. Tilintarkastuskertomuksissa ei ole esitetty huomautuksia.</p>

B.12.	Historialliset tiedot, kehitysnäkymät, merkittävät muutokset	Liikkeeseenlaskijan konsernin keskeisiä historiallisia tunnuslukuja:			
		Tuloslaskelma			
		Milj. €	1-12/ 2015	1-12/ 2014	
		Jatkuvat toiminnot			
		Korkokate	220	257	
		Saamisten arvonalentumiset	29	25	
		Korkokate arvonalentumisten jälkeen	191	231	
		Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	646	593	
		Palkkiotuotot ja -kulut, netto	37	52	
		Kaupankäynnin nettotuotot	105	77	
		Sijoitustoiminnan nettotuotot	75	64	
		Liiketoiminnan muut tuotot	29	30	
		Nettotuotot yhteensä	1 082	1 048	
		Henkilöstökulut	155	163	
		ICT-kulut	92	94	
		Poistot	49	52	
		Muut kulut	161	191	
		Kulut yhteensä	457	500	
		Osuus pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien osakkuusyritysten tuloksesta	0	0	
		Tulos ennen veroja	625	548	
		Tuloverot	120	107	
		Tulos jatkuvista toiminnoista	505	441	
		Lopetetut toiminnot			
		Tulos lopetetuista toiminnoista	22	29	
		Tilikauden tulos	527	470	
		Jakautuminen:			
		Emoyhtiön omistajille	517	461	
		Määräysvallattomille omistajille	10	9	
		Tilikauden tulos	527	470	
		Tuloslaskelma			
		Milj. €	4-6/ 2016	4-6/ 2015	1-6/ 2016
		1-6/ 2015			
		Korkokate	58	51	117
		109			
		Vakuutuskate	135	125	260
		250			
		Nettopalkkiotuotot	0	9	7
		20			
		Sijoitustoiminnan nettotuotot	44	121	82
		208			
		Liiketoiminnan muut tuotot	12	7	22
		14			
		Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	0	0
		0			
		Tuotot yhteensä	250	313	489
		601			
		Henkilöstökulut	43	36	85
		82			
		Poistot ja arvonalentumiset	13	12	25
		24			
		Liiketoiminnan muut kulut	72	65	138
		129			
		Kulut yhteensä	128	114	247
		235			
		Saamisten arvonalentumiset	0	3	7
		18			

	OP-bonukset omistaja-asiakkaille	1	0	1	1
	Tulos ennen veroja	122	195	233	348
	Tuloverot	23	36	45	65
	Tulos jatkuvista toiminnoista	98	159	187	283
	Tulos lopetetuista toiminnoista		6		11
	Kauden tulos	98	164	187	294
	Jakautuminen:				
	Emoyhtiön omistajille	97	163	186	291
	Määräysvallattomille omistajille	1	1	1	3
	Kauden tulos	98	164	187	294
	Laaja tuloslaskelma				
	Kauden tulos	98	164	187	294
	Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
	Etuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	-12	53	-43	32
	Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
	Käyvän arvon rahaston muutos				
	Käypään arvoon arvostamisesta	31	-150	36	-50
	Rahavirran suojauksesta	-2	-4	-2	-5
	Muuntoerot	0	0	0	0
	Tuloverot				
	Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
	Etuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	2	-11	9	-6
	Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
	Käypään arvoon arvostamisesta	-6	30	-7	10
	Rahavirran suojauksesta	0	1	0	1
	Kauden laaja tulos	112	83	180	275
	Laajan tuloksen jakautuminen:				
	Emoyhtiön omistajille	112	82	178	273
	Määräysvallattomille omistajille	0	1	2	2
	Kauden laaja tulos	112	83	180	275
	Emoyrityksen omistajille kuuluva laaja tulos jakautuu seuraavasti:				
	Jatkuvat toiminnot		77		262
	Lopetetut toiminnot		5		11
	Yhteensä		82		273
	Tase				
			30.6.		31.12.
	Milj. €		2016		2015
	Käteiset varat		4 781		8 469
	Saamiset luottolaitoksilta		9 281		9 678
	Kaupankäynnin rahoitusvarat		889		852

	Johdannaissopimukset	6 225	5 735
	Saamiset asiakkailta	17 972	17 183
	Sijoitusomaisuus	17 667	14 881
	Osuudet osakkuusyrytyksissä	15	16
	Aineettomat hyödykkeet	794	781
	Aineelliset hyödykkeet	55	58
	Muut varat	2 495	1 965
	Verosaamiset	34	35
	Varat yhteensä	60 209	59 655
	Velat luottolaitoksille	6 853	5 209
	Johdannaissopimukset	6 113	5 650
	Velat asiakkaille	15 740	17 549
	Vakuutusvelka	3 210	2 917
	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	19 212	19 475
	Varaukset ja muut velat	3 320	3 005
	Verovelat	368	370
	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 617	1 737
	Velat yhteensä	56 433	55 914
	Oma pääoma		
	Emoyhtiön omistajien osuus		
	Osakepääoma	428	428
	Käyvän arvon rahasto	147	120
	Muut rahastot	1 093	1 093
	Kertyneet voittovarot	1 994	1 996
	Määräysvallattomien omistajien osuus	115	105
	Oma pääoma yhteensä	3 776	3 741
	Velat ja oma pääoma yhteensä	60 209	59 655
	Luottolaitosvakavaraisuus		
	Luottolaitosvakavaraisuus on esitetty EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR) mukaisesti.		
		30.6.2016	31.12.2015
	Omat varat, milj. €		
	OP Yrityspankki -konsernin oma pääoma	3 776	3 741
	Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-369	-365
	Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-10	-11
	Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	3 398	3 364
	Aineettomat hyödykkeet	-76	-73
	Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisut	-24	-20
	Ennakoitu voitonjako	-56	-155
	Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-120	-115
	Ydinpääoma (CET1)	3 122	3 001
	Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	140	192

	Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	140	192
	Ensisijainen pääoma (T1)	3 262	3 193
	Debentuurilainat	1 207	1 207
	Toissijainen pääoma (T2)	1 207	1 207
	Omat varat yhteensä	4 469	4 400
	Pääomalinaihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä. Kesäkuussa lunastettiin takaisin JPY10 miljardin pääomalinain, josta omiin varoihin oli vertailukaudella luettu 52 miljoonaa euroa.		
		30.6.2016	31.12.2015
	Kokonaisriski, milj. €		
	Luotto- ja vastapuoliriski	18 945	18 155
	Standardimenetelmä (SA)	1 871	1 778
	Valtio- ja keskuspankkivastuut	31	23
	Luottolaitosvastuut	35	53
	Yritysvastuut	1 730	1 575
	Vähittäisvastuut	11	75
	Muut **	65	51
	Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	17 074	16 377
	Luottolaitosvastuut	1 169	1 147
	Yritysvastuut	11 346	10 725
	Vähittäisvastuut	759	710
	Oman pääoman ehtoiset sijoitukset *	3 726	3 730
	Muut	74	65
	Markkina- ja selvitysrisi, standardimenetelmä	1 593	1 450
	Operatiivinen riski, standardimenetelmä	1 163	1 297
	Muut riskit***	312	390
	Yhteensä	22 014	21 292
	* Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 3,7 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista.		
	** Muiden vastuiden riskipainosta 47 miljoonaa euroa on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.		
	*** Vastuun arvonokaisu (CVA)		
	Suhdeluvut, %	30.6.2016	31.12.2015
	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	14,2	14,1
	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	14,8	15,0
	Vakavaraisuussuhde	20,3	20,7
	Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	30.6.2016	31.12.2015
	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	14,2	14,1
	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	14,2	14,1
	Vakavaraisuussuhde	19,7	19,8
	Pääomavaatimus, milj. €	30.6.2016	31.12.2015
	Omat varat	4 469	4 400
	Pääomavaatimus	2 318	2 238
	Puskuri pääomavaatimuksiin	2 151	2 162

Pääomavaatimus muodostuu minimivaateesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Pankin kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.

Pankin taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 30.6.2016 jälkeen.

OP Ryhmän keskeiset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti osavuositarkastuskaudella 1.1. – 30.6.2016 verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon:

Tuloslaskelma

Milj. €	1–12/2015	1–12/2014
Korkotuotot	2 486	2 685
Korkokulut	1 460	1 642
Korkokate ennen arvonalentumisia	1 026	1 043
Saamisten arvonalentumiset	78	88
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	948	955
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	639	589
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	278	197
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	704	707
Kaupankäynnin nettotuotot	107	88
Sijoitustoiminnan nettotuotot	87	74
Liiketoiminnan muut tuotot	46	52
Nettotuotot yhteensä	2 807	2 662
Henkilöstökulut	781	741
Muut hallintokulut	420	414
Liiketoiminnan muut kulut	319	401
Kulut yhteensä	1 520	1 555
Palautukset omistaja-asiakkaille ja kertyneet asiakasbonukset	195	195
Osuus pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien osakkuusyritysten tuloksesta	9	3
Kauden tulos ennen veroja	1 101	915
Tuloverot	249	308
Kauden tulos	853	607
Jakautuminen, milj. €		
Omistajien osuus tilikauden tuloksesta	845	599
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta	8	8
Yhteensä	853	607

Tuloslaskelma

Milj. €	4–6/ 2016	4–6/ 2015	1–6/ 2016	1–6/ 2015
Korkokate	261	256	528	511

Vakuuskate	142	130	272	261
Nettopalkkiotuotot	213	213	437	447
Sijoitustoiminnan nettotuotot	96	138	182	288
Liiketoiminnan muut tuotot	83	13	94	25
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	2	0	4	4
Tuotot yhteensä	796	751	1 517	1 537
Henkilöstökulut	195	187	395	401
Poistot ja arvonalentumiset	38	43	75	82
Liiketoiminnan muut kulut	168	147	309	293
Kulut yhteensä	401	376	779	776
Saamisten arvonalentumiset	13	15	23	37
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	52	51	100	97
Tulos ennen veroja	331	308	614	627
Tuloverot	68	93	122	156
Kauden tulos	263	215	493	471
Jakautuminen:				
Omistajille	262	214	491	470
Määräysvallattomille omistajille	1	1	1	2
Kauden tulos	263	215	493	471
Tase				
			30.6.	31.12.
Milj. €			2016	2015
Käteiset varat			4 890	8 619
Saamiset luottolaitoksilta			428	425
Kaupankäynnin rahoitusvarat			978	928
Johdannaissopimukset			6 327	5 763
Saamiset asiakkailta			76 978	75 192
Sijoitusomaisuus			23 705	20 784
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat			8 429	8 640
Osuudet osakkuusyrityksissä			92	93
Aineettomat hyödykkeet			1 430	1 395
Aineelliset hyödykkeet			839	843
Muut varat			2 795	2 347
Verosaamiset			162	118
Varat yhteensä			127 055	125 145
Velat luottolaitoksille			2 556	1 673
Johdannaissopimukset			5 607	5 369
Velat asiakkaille			58 154	58 220
Vakuutusvelka			8 077	7 705
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista			8 455	8 666
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat			27 751	27 706

Varaukset ja muut velat	4 394	3 921
Verovelat	848	866
Lisäosuudet	102	106
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 472	1 590
Velat yhteensä	117 419	115 822
Oma pääoma		
OP Ryhmän omistajien osuus		
Osake- ja osuuspääoma		
Jäsenosuudet	156	154
Tuotto-osuudet	2 518	2 502
Käyvän arvon rahasto	311	242
	2 159	2 085
Kertyneet voittovarot	4 404	4 271
Määräysvallattomien omistajien osuus	88	70
Oma pääoma yhteensä	9 637	9 324
Velat ja oma pääoma yhteensä	127 055	125 145
OP Ryhmän rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus		
Milj. €	30.6.2016	31.12.2015
OP Ryhmän omat pääomat	9 637	9 324
Osuuspääoma, pääomalainat, ikuiset lainat ja debentuurilainat	1 418	1 547
Muut omiin varoihin sisällytettävät toimialakohtaiset erät	-172	-70
Liiketarve ja aineettomat hyödykkeet	-1 394	-1 356
Vakuutusliiketoiminnan arvostuserot	669	728
Suunniteltu voitonjako	-40	-66
Omista varoista vähennettävät IFRS-erät*	-23	-57
Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-276	-280
Ryhmittymän omat varat yhteensä	9 818	9 769
Luottolaitostoiminnan omien varojen vaade**	4 560	3 707
Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade***	1 477	1 406
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	6 038	5 113
Ryhmittymän vakavaraisuus	3 780	4 656
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (omat varat/omien varojen vähimmäismäärä) (%)	163	191
* Eläkevastuun ylikate, Sijoituskiinteistöjen käypiin arvoihin arvostus, Käyvän arvon rahastosta rahavirran suojauksen osuus.		
** Riskipainotetut sitoumukset x 12,5 %.		
*** Solvenssi II:n mukainen arvio SCR:sta.		
Vertailuvuosi on esitetty Solvenssi II:n mukaan. Luvuissa on huomioitu siirtymäsäännökset.		

		<p>OP Ryhmän kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.</p> <p>OP Ryhmän taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 30.6.2016 jälkeen.</p>
B.13.	Viimeaikaiset tapahtumat jotka voivat vaikuttaa maksukykyyn	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Liikkeeseenlaskijan tiedossa ei ole sellaisia Liikkeeseenlaskijaan liittyviä viimeaikaisia tapahtumia, jotka olisivat ratkaisevia arvioitaessa Liikkeeseenlaskijan maksukykyä.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>Liikkeeseenlaskijan tiedossa ei ole sellaisia OP Ryhmään liittyviä viimeaikaisia tapahtumia, jotka olisivat ratkaisevia arvioitaessa OP Ryhmän maksukykyä.</p>
B.14.	Konsernin sisäinen riippuvuus	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj on OP Osuuskunnan tytäryhtiö ja kuuluu sekä toiminnallisesti että omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään ja on tätä kautta riippuvainen ryhmästä. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista Yhteenliittymälain nojalla edellä kohdassa B.5 kuvatusti.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista Yhteenliittymälain nojalla edellä kohdassa B.5 kuvatusti</p>

		ja tätä kautta riippuvaisia toisistaan.												
B.15.	Päätoimialat	<p>10.6.2016 julkaistun pörssitiedotteen mukaan OP Ryhmän keskusyhteisön hallintoneuvosto on vahvistanut OP Ryhmän strategian ja ryhmätasoiset strategiset tavoitteet. Uuden strategian mukaisesti OP Ryhmän tavoitteena on muuttua asteittain puhtaasta finanssitoimijasta digitaalisen ajan monialaiseksi palveluyritykseksi, jolla on vahva finanssiosaaminen. Liiketoimintaa laajennetaan ensimmäisessä vaiheessa kasvattamalla muun muassa terveys- ja hyvinvointiliiketoimintaa. Tulevina vuosina OP aikoo rakentaa terveys- ja hyvinvointipalveluista neljännen liiketoiminta-alueensa pankki-, vakuutus- ja varainhoitoliiketoimintojen rinnalle.</p> <p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki harjoittaa liikepankkina luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua liiketoimintaa ja tarjoaa myös sijoitus- ja säilytyspalveluja. Muun liiketoimintansa lisäksi OP Yrityspankki toimii OP Ryhmän keskuspankkina ja vastaa ryhmän maksuvalmiudesta sekä kansainvälisestä liiketoiminnasta.</p> <p>OP Yrityspankilla on toimintaa Suomessa ja Baltian pankkitoiminta tarjoaa rahoitusyhtiötuotteita Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Latviassa ja Liettuassa toimitaan Virossa rekisteröidyn Seesam Insurance AS:n sivuliikkeinä ja tarjoaa vahinkovakuutuspalveluita.</p> <p>Vuonna 2013 pääkaupunkiseudulla toimintansa aloittaneen Omasairaala Oy:n liiketoimintaa on päätetty laajentaa avaamalla neljä uutta yksityissairaala Suomeen. Samalla se laajentaa toimintaansa uusille erikoisaloille ja työterveyteen. Valtakunnallista sairaalaverkosta rakennetaan Pohjola-nimellä.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmään kuuluvat yritykset harjoittavat pankki- ja vakuutustoimintaa ja sitä tukevaa toimintaa.</p>												
B.16.	Omistus ja määräysvalta	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki on OP Ryhmän keskusyhteisön OP Osuuskunnan täysin omistama ja merkittävin tytäryhtiö.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmän keskusyhteisö OP Osuuskunta on osuuskunta, jonka jäseninä voivat olla osuuspankkilaisissa tarkoitettut luottolaitokset, joiden säännöt tai yhtiöjärjestyksen osuuskunta on hyväksynyt. OP Osuuskunnan omistavat osuuspankit.</p>												
B.17.	Luottokelpoisuusluokitukset	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj:n luottoluokitukset ovat seuraavat (31.3.2016):</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Luokituslaitos</th> <th>Lyhytaikainen varainhankinta</th> <th>Pitkäaikainen varainhankinta</th> <th>Näkymät</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Standard & Poor's</td> <td>A-1+</td> <td>AA-</td> <td>Negatiiviset</td> </tr> <tr> <td>Moody's</td> <td>P-1</td> <td>Aa3</td> <td>Vakaat</td> </tr> </tbody> </table> <p>OP Ryhmä:</p>	Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät	Standard & Poor's	A-1+	AA-	Negatiiviset	Moody's	P-1	Aa3	Vakaat
Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät											
Standard & Poor's	A-1+	AA-	Negatiiviset											
Moody's	P-1	Aa3	Vakaat											

		OP Ryhmän luottoluokitukset ovat seuraavat (31.3.2016):												
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Luokitus-laitos</th> <th>Lyhytaikainen varainhankinta</th> <th>Pitkäaikainen varainhankinta</th> <th>Näkymät</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Standard & Poor's</td> <td>A-1+</td> <td>AA-</td> <td>Negatiiviset</td> </tr> <tr> <td>Moody's</td> <td>P-1</td> <td>Aa3</td> <td>Vakaat</td> </tr> </tbody> </table>	Luokitus-laitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät	Standard & Poor's	A-1+	AA-	Negatiiviset	Moody's	P-1	Aa3	Vakaat
Luokitus-laitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät											
Standard & Poor's	A-1+	AA-	Negatiiviset											
Moody's	P-1	Aa3	Vakaat											
B.18	Kuvaus yhteisvastuun luonteesta ja soveltamisalasta	OP Ryhmään kuuluvat jäsenluottolaitokset ja keskusyhteisö ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista. Velkoja, joka ei ole saanut jäsenluottolaitokselta suoritusta erääntyneestä saatavastaan, voi vaatia suoritusta keskusyhteisöltä, kun päävelka on erääntynyt.												
B.19	OP Ryhmästä annetut tiedot	OP Ryhmän tiedot sisältyvät kuhunkin B-jakson osatekijään ja tämän lisäksi ryhmään liittyvät riskitekijät on kuvattu kohdassa D.2.												

Jakso C – Arvopaperit		
C.1.	Tarjottavien ja/tai kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopapereiden tyyppit ja lajit	Arvopaperityyppi: Joukkovelkakirja Laji: Arvo-osuusmuotoinen Lainan tunnisteenä oleva ISIN-koodi: FI4000219696
C.2.	Valuutta	Lainan valuutta on euro.
C.5.	Rajoitukset luovutettavuudessa	Ei sovellu. Velkakirjat ovat vapaasti luovutettavissa.
C.8.	Oikeudet, etuoikeusjärjestys ja rajoitukset	Laina lasketaan liikkeeseen rajatulle sijoittajajoukolle tarkoitettuna private placement –tyyppisenä joukkovelkakirjalainana, jolla on sama etuoikeus kuin Liikkeenlaskijan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla. Lainalle ei ole asetettu erillistä vakuutta.
C.9	Korko, tuotto, hyvitys, takaisinmaksu ja muita tietoja	Osakesidonnainen rakenne: Hyvitys maksetaan kertaosuuksina Takaisinmaksupäivänä. Hyvityksen maksamisen edellytys on, että Lainassa ei ole tapahtunut Ennenaikaista takaisinmaksua. Lainan Nimellisarvoon kohdistuu pääomatappion riski. Koska Lainan Takaisinmaksettava määrä on muu kuin Nimellisarvo, riippuu sijoittajalle Takaisinmaksettavan määrän suuruus Kohde-etuuskorin arvomuutoksen ja Lainakohtaisissa ehtoissa ilmoitettujen muiden tekijöiden perusteella lasketusta Palautuskertomesta. Palautuskerroin ei voi olla missään tilanteessa pienempi kuin 0. Laina-aika ja Lainan kuolettamista koskevat järjestelyt: Laina-aika on 28.9.2016 – 16.10.2017. Lainan pääoma ja tuotto maksetaan Takaisinmaksupäivänä ja Hyvityksen maksupäivänä voimassa olevien lakien ja EFi:n sääntöjen ja päätösten mukaisesti sille, jolle arvo-osuustilin tietojen mukaan on Lainan erä-

		<p>päivänä tai muuna maksupäivänä oikeus vastaanottaa suoritus.</p> <p>Velkapapereiden haltijoiden edustajan nimi: Ei sovellu. Velkapapereiden haltijalle ei nimetä edustajaa.</p>
C.10.	Tuoton johdannaisosio	<p>Mikäli sijoittaja myy Lainan ennen eräpäivää, hänellä saattaa olla esimerkiksi markkinakehitykseen liittyvä riski, minkä johdosta voi syntyä luovutustappiota.</p> <p>Jos Suojausinstrumentti joudutaan purkamaan Suojausinstrumenttiin kohdistuneen Lainamuutoksen, Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun tai Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön perusteella, Liikkeeseenlaskija maksaa velkakirjojen haltijoille Lainan Suojausinstrumentin päättymishetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon.</p> <p>Osakesidonnainen rakenne:</p> <p>Lainakohtaisissa ehdoissa valittu Vähimmäistuotto rajaa Lainan Hyvityksen suuruutta tilanteessa, jossa Kohde-etuus kehitty epäsuotuisasti tavoiteltuun tuottoon nähden. Vähimmäistuotto ei voi missään tilanteessa olla alle 0.</p> <p>Lainaan soveltuva Vähimmäistuotto:</p> <p>Vähimmäistuotto1: Liikkeeseenlaskijan määrittämä kiinteä arvo</p> <p>Koska Lainakohtaisissa ehdoissa on Takaisinmaksettavan määrän suuruutta laskettaessa ilmoitettu, että soveltuva Palautuskerroin on Sääntö 4, voi sijoittaja menettää Lainan nimellisarvon kokonaan tai osittain Kohde-etuuden arvon kehityksen perusteella.</p> <p>Palautuskerroin ei voi olla missään tilanteessa pienempi kuin 0.</p>
C.11.	Listaus ja kaupankäynti	Lainaa ei listata.
C.15.	Kohde-etuuksien arvon vaikutus sijoituksen arvoon	<p>Lainan arvo määritellään Kohde-etuuden arvonmuutoksen ja valitun tuottorakenteen perusteella.</p> <p>Tuottorakenne löytyy kohdasta C.10.</p>
C.16.	Johdannaisarvopapereiden päättymispäivä tai eräpäivä	<p>Jos Lainaan ei kohdistu ennaaikaista takaisinmaksua, päättymispäivä tai eräpäivä on sama kuin Lainan Takaisinmaksupäivä.</p> <p>Lainan Takaisinmaksupäivä on 16.10.2017.</p>
C.17.	Arvopapereiden selvitys	Arvopapereiden selvitys tapahtuu Euroclear Finland Oyj:ssä.
C.18.	Kuvaus siitä, miten johdannaisarvopaperista saadaan tuottoa	<p>Tuoton määrä riippuu Lainaan sovellettavasta tuottorakenteesta.</p> <p>Tuottorakenne löytyy kohdista C.9 ja C.10.</p>
C.19.	Kohde-etuuden toteutushinta tai lopullinen arvostushinta	Kohde-etuuden lopullinen arvostushinta lasketaan Osakkeen arvopaperipörssin julkaiseman arvon perusteella.

C.20.	Kuvaus kohde-etuuden tyypistä ja siitä, mistä kohde-etuutta koskevia tietoja voi saada.	Lainan Kohde-etuuden tyyppi: Osake Kohde-etuutta koskevia tietoja saa: www.ericsson.com www.maersk.com www.yara.com
-------	---	---

Jakso D – Riskit		
D.2.	Keskeiset tiedot tärkeimmistä liikkeenlaskijalle ominaisista riskeistä	<p><i>OP Yrityspankkiin liikkeeseenlaskijana, sen liiketoimintaan ja toimintaympäristöön sekä tämän Ohjelmaesitteen alla tarjottaviin Lainoihin liittyy riskejä, joista osa saattaa olla huomattavia. Alla oleva riskien tiivistelmä perustuu tämän Ohjelmaesitteen päivämääränä saatavilla olleisiin tietoihin ja saatavilla olleiden tietojen perusteella tehtyihin arvioihin, eikä riskien kuvaus siten ole välttämättä tyhjentävä. Mikäli jokin tai useammat alla kuvatut riskit toteutuvat, niillä voi olla merkittävä negatiivinen vaikutus markkinoihin, joilla OP Yrityspankki -konserni ja OP Ryhmä toimii ja täten myös OP Yrityspankki -konsernin ja OP Ryhmän liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</i></p> <p>OP YRITYSPANKKI -KONSERNIN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ RISKITEKIJÖITÄ</p> <p>Liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit: Toiminnan merkittävimmät riskit ovat luottoriski, markkinariskit ja likviditeettiriskit, vakuutusriskit ja sijoitusten markkinariskit sekä kaikkeen liiketoimintaan liittyvät strategiset ja operatiiviset riskit.</p> <p>Liiketoiminnan edellytykset ja yleinen taloudellinen tilanne: OP Yrityspankki -konsernin toiminnan tuloksiin voivat vaikuttaa useat tekijät, joista tärkeimpiä ovat yleinen taloudellinen tilanne Suomessa ja ulkomailla, korkojen ja osakekursien epävakaus ja muutokset valuuttakursseissa.</p> <p>Asiakkaiden maksukäyttäytyminen ja luottokelpoisuus: Luottoriski on OP Yrityspankin merkittävin riski. OP Yrityspankki -konsernin luottosalkusta mahdollisesti realisoituvien arvonalentumisten arviointi on vaikeaa. Se riippuu monesta tekijästä, kuten esimerkiksi yleisen taloudellisen tilanteen kehittymisestä, asiakkaiden ja vastapuolien luottoluokitusten muutoksista, asiakkaiden luotonhoidosta tai maksukyvyyn muutoksista, vakuuksien realisointiarvoista, rakenteellisista ja teknologian muutoksista eri toimialoilla sekä ulkoisista tekijöistä, kuten lainsäädännön ja muun sääntelyn asettamista vaatimuksista.</p> <p>Maksuvalmius ja varainhankinta: OP Yrityspankki -konserni ei välttämättä kykene täyttämään maksuvelvoitteitaan niiden erääntyessä tai rahoittamaan uudeen erääntyviä velkoja ja täyttämään sitoumuksiaan luotonantajana jos se ei esimerkiksi kykene hankkimaan rahoitusta velkamarkkinoilla.</p> <p>Markkinariskit ja pääomamarkkinoiden hintakehitys: OP Yrityspankki -konsernin olennaisimmat markkinariskit ovat korko-, valuutta-, luottospread-, hyödyke-, osake- ja volatilitteettiriskit. Muutokset pääomamarkkinoilla vaikuttavat lähinnä vahinkovakuutustoiminnan sijoitusomaisuuden tuottoihin, kaupankäynnin nettotuottoihin ja maksuvalmiusreservien tuottoihin.</p> <p>Systemiriski: Kotimaan ja kansainvälisen rahoitusjärjestelmän ja pääomamarkkinoiden keskinäisten riippuvuuksien johdosta, ulkomaisten tai kotimaisten pank-</p>

	<p>kien tai muiden rahoituslaitosten taloudelliset ongelmat, saattavat aiheuttaa ongelmia myös muille finanssialalla toimiville yrityksille.</p> <p>Kilpailu: Pankki-, vahinkovakuutus- ja varallisuudenhoitotoimialat ovat erittäin kilpailtuja niillä markkinoilla, joilla OP Yrityspankki -konserni toimii.</p> <p>OP Yrityspankin strategiaan liittyviä riskitekijöitä: OP Yrityspankki -konsernin strategisena tavoitteena on olla täysin integroitunut finanssikonserni ja johtavassa asemassa yritys pankki-, vahinkovakuutuspalveluiden alalla Suomessa.</p> <p>Mahdollisiin yritysjärjestelyihin ja yhteistyösopimuksiin liittyviä riskejä: OP Yrityspankki -konserni saattaa jatkossa harkita strategisia yritysjärjestelyitä ja yhteistyösopimuksia. Ei voi olla varmuutta siitä, että OP Yrityspankki -konserni onnistuisi tällaisia hankkeita koskevien suunnitelmien toteuttamisessa tai että hankinnat ja niiden toteutus onnistuisivat odotusten mukaisesti.</p> <p>Vakavaraisuus: OP Yrityspankki -konsernin täytyy kulloinkin sovellettavien säännösten mukaisesti täyttää sen toimintaa koskevat vakavaraisuusvaatimukset, mikä on myös sen toimiluvan edellytys. OP Yrityspankki -konsernin pääomarakenteen ja vakavaraisuussuhteen muutokset voivat vaikuttaa OP Yrityspankin luottokelpoisuusluokituksiin sekä varainhankintaan ja sen kustannuksiin.</p> <p>Jäsenluottolaitosten keskinäiseen vastuuseen liittyviä riskitekijöitä: Yhteensuostumalain mukaisesti jäsenluottolaitokset, mukaan lukien OP Yrityspankki ja OP Osuuskunta, ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista sitä kautta, että ne ovat velvollisia osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilän ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä keskusyhteisön toisen jäsenluottolaitoksen puolesta suorittaman velan maksuun. Jäsenluottolaitoksilla on lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalain ja keskusyhteisön sääntöjen mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista. Tällä voisi olla olemassa haitallinen vaikutus OP Yrityspankki -konsernin liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Operatiiviseen toimintaan liittyviä riskejä: Merkittävimmät tunnistetut operatiiviset riskit liittyvät järjestelmiin, liiketoiminnan prosesseihin, dokumentaation oikeellisuuteen sekä toiminnan resursointiin.</p> <p>Vahinkovakuutustoimintaan liittyviä riskejä: Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutussuojan hankkimiseen ja vakuutusvelan riittävyteen. Vakuutusriskien lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski muodostuu vakuutusvelkaa ja omaa pääomaa kattavan omaisuuden sijoitusriskistä. Sijoitustoiminnan merkittävimmät riskit ovat markkina- luotto- ja likviditeettiriskit, jotka voivat toteutua sijoitusomaisuuden odotettua alhaisempana tuottona tai sijoitusten arvojen alentumisena.</p> <p>Ihmisen toiminnasta johtuvat katastrofit ja luonnonkatastrofit: Ihmisen toiminnasta johtuvien katastrofien tai luonnonkatastrofien perusteella tehdyt korvausvaatimukset voivat aiheuttaa huomattavaa kausikohtaista vaihtelua Vahinkovakuutuksen taloudellisessa tuloksessa. Vakuutettujen kohteiden arvonnousu, maantieteellinen keskittyminen ja inflaatiovaikutukset voivat lisätä katastrofien johdosta tehtyjen korvausvaatimusten suuruutta.</p> <p>Lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyviä riskejä</p> <p>Sääntelyyn liittyviä riskejä: OP Yrityspankki -konserni toimii kattavasti säännellyllä toimialalla. OP Yrityspankki -konsernin on täytettävä muun muassa vähimmäispääomaa ja vakavaraisuutta, taloudellisten tietojen ja aseman raportointia ja vastuita sekä voitonjakoa koskevan sääntelyn sekä osuuspankkilain ja yhteenliit-</p>
--	---

	<p>tymälain säännösten vaatimukset. Tietyt OP Yrityspankki -konsernissa tehtävät päätökset edellyttävät myös viranomaisten tai yhteenliittymän keskusyhteisön etukäteen antamaa hyväksyntää tai viranomaisille tehtyä ilmoitusta.</p> <p>Oikeudellisia ja oikeudenkäyntiriskejä: OP Yrityspankin asiakkaiden tai vastapuolten kanteet OP Yrityspankkia vastaan voivat johtaa oikeusprosesseihin. Jos OP Yrityspankin todetaan rikkoneen velvollisuuksiaan, se voi olla velvollinen maksamaan vahingonkorvausta. Tällaisella mahdollisella oikeudenkäynnillä voisi myös olla haitallinen vaikutus OP Yrityspankin maineeseen sen asiakkaiden ja vastapuolten näkökulmasta.</p> <p>Veroriskejä: Verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulkintoihin liittyy veroriski. Veroriskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunkorotuksiin tai veroviranomaisten määräämiin sanktioihin, jotka puolestaan voivat johtaa taloudellisiin menetyksiin.</p> <p>Riippuvuus ammattitaidosta johdosta ja henkilökunnasta: Tietyillä työnteekijöillä on erityisen tärkeää osaamista ja asiakassuhteita, jonka vuoksi he ovat siten avainasemassa OP Yrityspankin kilpailukyvyn säilyttämisen ja kehittämisen kannalta.</p> <p>OP RYHMÄN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ RISKITEKIJÖITÄ</p> <p>Liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit: Liiketoiminnan merkittävimmät riskit ovat strateginen riski, luottoriski ja likviditeettiriski sekä markkinariskit, joista jälkimmäisistä merkittävimpiä ovat korkoriski ja sijoitustoiminnan riskit. Myös vakuutusriskit, operatiiviset ja compliance -riskit sekä keskittymäriskit ovat merkittäviä finanssiryhmän liiketoiminnassa.</p> <p>Liiketoiminnan edellytykset ja yleinen taloudellinen tilanne: Yleisen taloudellisen tilanteen heikkeneminen Suomessa tai kansainvälisesti voisi vaikuttaa epäedullisesti OP Ryhmän liiketoiminnan kannattavuuteen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Pankkitoimintaan liittyviä luottoriskejä: Luottoriskillä tarkoitetaan vastapuoliriskiä eli riskiä tappioista, jotka johtuvat siitä, etteivät sopimusosapuolet kykene suoriutumaan sovitusta velvoitteistaan.</p> <p>Raha-, valuutta- ja pääomamarkkinoiden hinta- ja kurssikehitys: OP Ryhmän pankkitoiminnan markkinariskeistä merkittävät ovat korkotason muutoksen vaikutus korkokatteeseen ja luottospredin muutoksen vaikutus likviditeettireservin arvoon. Vakuutustoiminnan markkinariskien arvioinnissa keskeisimpiä ovat sijoitukseen liittyvät markkinariskit sekä vakuutusvelkaan liittyvät markkinariskit, joista tärkein on korkoriski. Taloudellisten tai markkinaolosuhteiden muutoksia ja niiden kokonaisvaikutuksia OP Ryhmän liiketoimintaan ja sen tuloksiin on vaikea ennustaa.</p> <p>Maksuvalmius ja varainhankinta: OP Ryhmän sisäisen työnjaon mukaan OP Yrityspankki Oyj turvaa OP Ryhmän keskuspankkina OP Ryhmän ja ryhmään kuuluvien yhteisöjen maksuvalmiuden sekä hoitaa tukkuvarainhankinnan. Maksuvalmiusriski on riski siitä, että ryhmä tai siihen kuuluva yhteisö ei suoriudu odotetuista ja odottamattomista, olemassa olevista ja tulevista kassavirroista tai vakuus- tarpeista ilman vaikutuksia liiketoiminnan jatkuvuuteen, kannattavuuteen tai vakavaraisuuteen.</p> <p>Systemiriski: Yksittäisen rahoituslaitoksen ongelmat voivat muodostua useamman pankin tai koko rahoitusjärjestelmän ongelmiksi, johtuen muun muassa rahoituslaitosten keskinäisistä vastuista ja riskeistä, kaupankäynnistä sekä kauppohen</p>
--	---

	<p>selvityksestä.</p> <p>Operatiiviseen toimintaan liittyviä riskitekijöitä: OP Ryhmän liiketoiminnot edellyttävät kykyä käsitellä suuria määriä transaktioita tehokkaasti ja huolellisesti. Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että riittämättömistä tai epäonnistuneista prosesseista, puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä aiheutuu taloudellista tappiota tai muita haitallisia seuraamuksia.</p> <p>Kilpailu: Rahoitus-, vakuutus- ja varallisuudenhoitotoimialalla kilpailu on erittäin voimakasta kaikilla OP Ryhmän liiketoiminta-alueilla, mikä saattaa vaikuttaa haitallisesti liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Vakavaraisuus: OP Ryhmän ja sen yksittäisen yhteisön tulee kulloinkin soveltuvien säännösten mukaisesti täyttää sen toimintaa koskevat vakavaraisuusvaatimukset sekä riskien ja vakavaraisuuden hallintaa koskevat vaatimukset. OP Ryhmän pääomarakenne ja vakavaraisuussuhde voivat vaikuttaa OP Yrityspankin ja OP Ryhmän luottoluokitukseen sekä varainhankinnan saatavuuteen ja kustannuksiin.</p> <p>Vahinkovakuutustoimintaan liittyviä vakuutusriskejä: OP Ryhmässä vahinkovakuutusliiketoiminta on keskitetty OP Yrityspankki -konserniin. Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutussuojan hankkimiseen ja vakuutusvelan riittävyuden arviointiin.</p> <p>Henki- ja eläkevakuutustoimintaan liittyviä vakuutusriskejä: Henkivakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät kuolevuuteen, jäljellä olevan eliniän odotteeseen (ts. pitkäikäisyyteen), työkyvyttömyyteen, asiakaskäyttäytymiseen ja liikekuluihin. Nämä tekijät ovat vakuutusriskin määräytymisessä keskeisiä, koska vakuutusmaksut ja vakuutusvelan määrä perustuvat näistä tehtyihin oletuksiin.</p> <p>Vakuutus- ja eläkeyhteisöjen sijoitustoiminnan riskit: Vakuutusriskien lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski muodostuu vakuutusvelkaa kattavan omaisuuden sijoitusriskistä. Sijoitustoiminnan riskit voivat olla vastapuoli- tai markkinariskejä tai operatiivisia riskejä. Korkotason nousu alentaa kiinteäkorkoisten arvopapereiden markkina-arvoja. Jos korkotaso laskee, kiinteäkorkoisten arvopapereista tulevaisuudessa saatavat uudelleensijoitustuotot laskevat. Osakekurssien ja kiinteistöjen hintojen lasku ja muutokset valuuttakursseissa voivat laskea vakuutus- ja eläkeyhteisöjen sijoitusten arvoa ja niiden tuottoa.</p> <p>Strategiaan ja yrityskauppoihin liittyviä riskejä: Vaikka OP Ryhmä on edistynyt pankki- ja vahinkovakuutustoimintojen integroinnissa ja kasvattanut jatkuvasti asiakas- ja markkinaosuuttaan, ei voi olla varmuutta siitä, että se pystyy hyödyntämään liiketoimintojen integroimisen ja keskittämistuohjelman tuottamat edut siten, että se tulevaisuudessa voi menestyksekkäästi myydä tuotteitaan ja palveluitaan asiakaskunnalleen. Jos OP Ryhmä ei onnistuisi toteuttamaan strategiaansa menestyksekkäästi, sillä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus ryhmän liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Ostotarjoukseen liittyviä riskejä: OP Osuuskunnan helmikuussa 2014 julkaiseman ostotarjouksen mukaisesti varallisuudenhoitoon, korttiliiketoimintaan ja kiinteistövarainhoitoon liittyvät toiminnot siirrettiin perustetulle OP Osuuskunnan täysin omistamalle tytäryhtiölle, jonka on tarkoitus helmikuussa 2016 allekirjoitetun sulautumissuunnitelman mukaan sulautua emoyhteisönsä OP Osuuskuntaan 30.6.2016. OP Yrityspankki -konsernissa suunnitellaan edelleen rakennejärjestelyä, jossa myös vahinkovakuutussegmentti siirrettäisiin OP Yrityspankki- konser-</p>
--	--

		<p>nista OP Osuuskunnan suoraan omistukseen. Lisäksi arvioidaan mahdollisuutta eriyttää keskuspankkitoiminnot OP Osuuskunnan täysin omistamalle tytäryhtiölle.</p> <p>Ostotarjouksen jälkeisten järjestelyjen arvioidaan vuositasolla tuovan OP Ryhmälle synergiaetuja noin 50 miljoonaa euroa, joista kulusynergioita arvioidaan olevan noin 20 miljoonaa euroa ja tuottosynergioita noin 30 miljoonaa euroa. Ei kuitenkaan voi olla varmuutta siitä, että rakennejärjestelyt onnistuvat OP Osuuskunnan odotusten mukaisesti ja että odotetut integraatio- ja synergiatavoitteet toteutuvat.</p> <p>Lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyviä riskejä</p> <p>Säätelyyn liittyviä riskejä ja oikeudellisia riskejä: OP Ryhmä toimii voimakkaasti säännellyillä toimialoilla ja sen toimintaa koskee laaja valvonta- ja säätelyjärjestelmä (mukaan lukien erityisesti säätely Suomessa ja Euroopan unionissa).</p> <p>Veroriskijä: Veroriski liittyy verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulkintoihin, ja riskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunkorotuksiin tai taloudellisiin menetyksiin.</p> <p>Riippuvuus ammattitaitoisesta johdosta ja henkilökunnasta: Jotta OP Ryhmä säilyisi kilpailukykyisenä ja kykenisi toteuttamaan strategiaansa, siihen kuuluvien yksittäisten yhteisöjen on palkattava ja pidettävä palveluksessaan pätevää ja ammattitaitoista henkilöstöä kaikilla liiketoiminta-alueilla.</p>
D.3.	Keskeiset tiedot tärkeimmistä arvopapereille ominaisista riskeistä	<p>Lainoihin liittyvät yleiset riskit</p> <p>Liikkeeseenlaskijariski: OP Yrityspankki ei aseta Ohjelmaesitteen puitteissa liikkeeseen laskettaville joukkovelkakirjalainoille vakuutta. Mikäli OP Yrityspankki julistettaisiin laina-aikana maksukyvyttömäksi, sijoittajien Lainaan perustuvilla saatavilla ei ole etuoikeutta, vaan niillä on sama etuoikeus kuin OP Yrityspankin muilla vakuudettomilla sitoumuksilla ja siten voi olla olemassa riski siitä, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman osittain tai kokonaan.</p> <p>Markkinariski: Markkinariskillä tarkoitetaan Lainan markkina-arvoon ja/tai loppulliseen tuoton määräytymiseen vaikuttaviin tekijöihin liittyvää riskiä. Sijoittajan tulee arvioida tuoton saamiseen liittyvää markkinariskiä suhteessa omiin tavoitteisiinsa sijoituksen tuotosta ja riskin sietämisestä tai esimerkiksi verrata Lainan arvioitua tuottoa vaihtoehtoisesta sijoituksesta saatavaan tuottoon.</p> <p>Tuottoriski: Arvopaperimarkkinoilla sijoittamiseen liittyy aina riskejä, eikä arvopaperien historiallinen kehitys ole koskaan tae tulevasta tuotosta. Sijoittaja vastaa itse omien sijoituspäätöstensä taloudellisista seuraamuksista.</p> <p>Tuotteen rakenteeseen liittyvät riskit: Lainaehtojen (laskentasääntöjen) monimutkaisuus voi johtaa siihen, että sijoittajan on hankalaa tai jopa mahdotonta verrata eri Lainoja keskenään tai verrata niitä muihin vaihtoehtoisin sijoituskohteisiin.</p> <p>Ylikurssiriski: Mikäli Lainaa merkitään tai maksetaan ylikurssiin (emissiokurssi yli 100 %), tarkoittaa tämä sitä, että sijoittaja maksaa Lainan nimellisarvoa suuremman rahasumman. Maksettua ylikurssia ei palauteta sijoittajalle.</p> <p>Riski Lainan nimellisarvon menettämisestä: On mahdollista, että Kohdeetuuden arvonkehitys voi johtaa siihen, että sijoittaja menettää Lainan nimellisarvon kokonaan tai osan siitä.</p> <p>Korkoriski: Yleinen korkotason nousu laskee Lainan jälkimarkkina-arvoa. Lisäksi jäljellä olevan laina-ajan pituudella on vaikutusta siihen, kuinka suuri vaikutus</p>

	<p>korkotason muutoksilla on Lainan jälkimarkkina-arvoon.</p> <p>Jälkimarkkinariski: On mahdollista, ettei Lainalle muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinaa ja mikäli sijoittaja haluaa myydä sijoituksensa ennen Lainan eräpäivää, voi velkakirjan senhetkinen markkinahinta olla sijoitettua pääomaa matalampi tai korkeampi, mikä vaikuttaa Lainasta saatavaan lopulliseen tuottoon.</p> <p>Ennenaikainen takaisinmaksu:</p> <p>Liikkeeseenlaskijalla on Lainakohtaisissa ehdoissa mainituin tavoin oikeus vaatia Lainan ennenaikaista takaisinmaksua ilman erityistä syytä tai tapahtumaa.</p> <p>Koska Lainan Takaisinmaksettavaksi määräksi on Lainakohtaisissa ehdoissa ilmoitettu Nimellisarvo kerrottuna Yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisella Palautuskertoimella, Liikkeeseenlaskija maksaa takaisin Laskenta-asiamiehen hyvän markkinatavan mukaisesti määrittelemän Lainan päättymishetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon. Laskenta-asiamies määrittää hyvän markkinatavan mukaisesti, mikä osuus kyseisestä markkina-arvosta on Lainakohtaisten ehtojen mukaista korkoa/Hyvitystä. Lisäksi sijoittaja menettää mahdollisesti maksamansa ylikurssin. Takaisinmaksettavalle pääomalle eri kerry korkoa/Hyvitystä takaisinmaksupäivän jälkeiseltä ajalta.</p> <p>Jos Laina maksetaan ennenaikaisesti takaisin ennen sovittua takaisinmaksupäivää Suojausinstrumenttiin kohdistuneen lainmuutoksen, Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun tai Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön vuoksi, Liikkeeseenlaskija maksaa sijoittajille Liikkeeseenlaskijan hyvän markkinatavan mukaisesti määrittelemän Lainalla Suojausinstrumentin muutoshetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon. Sijoittajan on huomioitava, että Liikkeeseenlaskija ei tarjoa sijoittajalle välinettä tai informaatiopaikkaa, jonka avulla sijoittaja pystyisi seuraamaan Suojausinstrumentin ylläpidosta mahdollisesti johtuvien kulujen kasvun muutosta. Täten sijoittaja ei välttämättä pysty ennalta arvioimaan Lainan ennenaikaisen takaisinmaksun tapahtumista Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun johdosta.</p> <p>Liikkeeseenlaskija maksaa Lainan ennenaikaisesti takaisin markkinahintaan perustuen, jos lainaehtojen korjaus ja/tai Kohde-etuuden korvaaminen tilanteessa, jossa on kyse Osakkeeseen tai sen liikkeeseen laskeneeseen yhtiöön kohdistuvasta mukauttamistoimenpiteestä, ei tuota taloudellisesti järkevää tai kohtuullista lopputulosta, joka kuvastaa mainittua tapahtumaa edeltävää tilannetta.</p> <p>Laskenta-asiamiehen tekemät muutokset: Liikkeeseenlaskija saattaa joutua tekemään markkinahäiriön seurauksena muutoksia Lainan ehtoihin, jotta Lainan tuotto voidaan määritellä, tai laskemaan Hyvityksen ennen muutosta voimassa olleiden arvojen perusteella. Jos lainaehtojen muutoksilla ei Laskenta-asiamiehen arvion mukaan saada aikaiseksi kohtuullista tulosta, joka kuvastaa markkinahäiriötä edeltävää tilannetta, Laskenta-asiamiehellä on oikeus korvata Kohde-etuus yhdellä tai useammalla uudella korvaavalla Kohde-etuudella.</p> <p>Mahdollinen eturistiriitatilanne Laskenta-asiamiehen suorittamissa toimenpiteissä: OP Yrityspankilla Laskenta-asiamiehen roolissa on oikeus tehdä harkintansa mukaisia toimenpiteitä, jotka voivat liittyä esim. Kohde-etuuden arvonmääritykseen, Kohde-etuuden korvaamiseen ja tuoton laskennan korjaamiseen. Laskenta-asiamiehen tekemät ja Ohjelmaesitteen mahdollistamat toimenpiteet perustuvat yleiseen markkinakäytäntöön. On mahdollista, että sijoittajan on vaikea hahmottaa Laskenta-asiamiehen harkintansa mukaan tekemien toimenpiteiden</p>
--	---

	<p>taloudellisia vaikutuksia.</p> <p>On myös huomioitava, että Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, mikä saattaa joissakin tilanteissa aiheuttaa eturistiriitatilanteen. Näin voi olla esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään.</p> <p>Liikkeeseenlaskun peruuttaminen: Liikkeeseenlaskijalla voi Lainakohtaisten ehtojen mukaan olla oikeus peruuttaa liikkeeseenlasku markkinatilanteen muuttuessa, merkintäviikkoauden jäädessä alhaiseksi tai jos tapahtuu jotain sellaista, joka Liikkeeseenlaskijan harkinnan mukaan voi vaarantaa järjestelyn onnistumisen.</p> <p>Suojausriski: Liikkeeseenlaskija tai suojausvastapuoli voi liikkeeseenlaskupäivänä tai sitä ennen suojautua markkinariskiltä. Markkinariskiltä suojautuminen voi vaikuttaa kohde-etuuden hintaan ja asiakkaan saamaan tuottoon.</p> <p>Likviditeettiriski: Jos kyseessä on hyvin monimutkainen tuote tai markkinaolosuhteet ovat poikkeukselliset, Lainaa voi olla vaikeaa tai mahdotonta myydä.</p> <p>Riski Lainaan sisältyvän useamman eri Kohde-etuuden arvonkehityksestä ja erityisistä riskeistä: Ohjelman alla voidaan laskea liikkeeseen Laina, jonka tuoton ja/tai Takaisinmaksettavan määrän laskennassa käytetään useampaa eri Kohde-etuutta. Sijoittaessaan tällaiseen Lainaan sijoittaja ottaa riskin useamman eri Kohde-etuuden arvonkehityksestä tai Viiteyhtiön osalta Luottovastuutapahtuman tapahtumisesta sekä kuhunkin eri Kohde-etuuteen liittyvistä erityisistä riskeistä.</p> <p>Liikkeeseenlaskijan kriisinratkaisumenettely: Lainoihin liittyy riski siitä, että Liikkeeseenlaskijan vakavien taloudellisten vaikeuksien johdosta mahdollisesti aloitettavassa kriisinratkaisumenettelyssä Lainat saattavat joutua alaskirjauksen tai osakkeiksi muunnon kohteeksi, ja yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu ja mahdollisuus tukitoimiin ei mahdollisesti koske velkasitoumuksia, jotka muunnetaisiin osakkeiksi kriisinratkaisumenettelyssä. Tällöin Lainan arvo-osuuden omistajalla on riski Lainaan sijoitetun pääoman menettämisestä osittain tai kokonaan.</p> <p><i>Lainoihin liittyvät erityiset riskit</i></p> <p>Erityinen markkinariski liittyen Osakesidonnaiseen Lainaan</p> <p>Sijoittajan on huomioitava, että Hyvityksen määrä on rajattu Tuottorajaan, jolloin Lainalle maksettava tuotto ei suoraan seuraa Kohde-etuuden arvonkehitystä, eikä sijoittaja välttämättä pääse täysimääräisesti hyötymään Kohde-etuuden arvonmuutoksen kehityksestä.</p> <p>Sijoittajan on huomioitava, että takaisinmaksettavan määrän suuruus riippuu Palautuskertoimesta, jonka suuruuden määräytymiseen vaikuttaa Kohde-etuuden arvonmuutos. Palautuskerroin ei voi olla missään tilanteessa pienempi kuin 0.</p> <p>Osakesidonnaiseen lainaan liittyy riski markkinahäiriön tapahtumisesta. Laina-ehdoin voidaan tehdä myös lainaehtojen korjauksia osakkeeseen liittyvän järjestelyn tai toimenpiteen vuoksi. Mikäli lainaehtojen korjaukset eivät johda taloudellisesti järkevään tai kohtuulliseen lopputulokseen, joka kuvastaa osakkeeseen liittyvää järjestelyä tai toimenpidettä edeltävää tilannetta, Liikkeeseenlaskija maksaa Lainan ennaikaisesti takaisin.</p>
--	--

D.6.	Varoitus	Lainan tuottorakenne on monimutkainen ja on mahdollista, että Kohde-etuuden kehitys on sellainen, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman kokonaan tai osittain.
------	----------	---

Jakso E – Tarjous		
E.2.b.	Varojen käyttö	Liikkeeseenlasku on osa Pankin varainhankintaa.
E.3.	Kuvaus tarjousehdoista	<p>Liikkeeseenlaskupäivä: 28.9.2016</p> <p>Merkintäaika: 29.8.2016 – 23.9.2016</p> <p>Merkintäpaikka: OP Yrityspankki Oyj</p> <p>Laina-aika: 28.9.2016 – 16.10.2017</p> <p>Takaisinmaksupäivä: 16.10.2017</p> <p>Liikkeeseenlaskun luonne: Yksittäinen laina</p> <p>Lainan pääoma: 4.718.000 euroa</p> <p>Velkakirjan nimellisarvo ja minimimerkintä: nimellisarvo 1.000 euroa ja minimimerkintä 5.000 euroa.</p> <p>Velkakirjojen määrä: 4 718</p> <p>Merkintäkurssi: Vaihtuva, välillä 97,96 – 98,21.</p> <p>Merkintöjen maksuaika: Merkintä on maksettava kokonaisuudessaan viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä merkinnän yhteydessä ilmoitettavalla tavalla.</p> <p>Merkintäsitoumukset: Ei</p>
E.4.	Kuvaus kaikista liikkeeseenlaskuun /tarjoukseen liittyvistä olennaisista intresseistä, mukaan lukien eturistiriidat	<p>Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho, on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, joka saattaa aiheuttaa eturistiriitatilanteen esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään.</p> <p>Mahdollisissa eturistiriitatilanteissa OP Yrityspankki toimii hyvän tavan mukaisesti.</p>
E.7.	Arvioidut kustannukset, jotka liikkeeseenlaskija tai tarjoaja veloittaa sijoittajalta	<p>Tehdystä merkinnästä ei veloiteta merkintäpalkkiota.</p> <p>Arvo-osuuksien säilytyksestä veloitetaan kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukainen säilytyspalkkio. Säilytyspalkkion suuruus riippuu sijoittajan käyttämän Arvo-osuustiliä hallinnoivan tahon säilytyspalveluehdoista.</p> <p>Edellä mainittujen kulujen lisäksi sijoittajilta ei peritä merkinnän yhteydessä muita kuluja.</p>